

בעניין:

1. _____ חמדאן, ת"ז
תושבת הרשות הפלסטינית
2. _____ חמדאן, ת"ז
תושבת הרשות הפלסטינית
3. _____ חמדאן, ת"ז
תושבת הרשות הפלסטינית
4. **המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע"ר**
ע"י ב"כ עוה"ד בילאל סביחאת (מ"ר 49838) ו/או חוה מטרס-
עירון (מ"ר 35174) ו/או סיגי בן-ארי (מ"ר 37566) ו/או ענת גונן
(מ"ר 28359) ו/או דניאל שנהר (מ"ר 41065) ו/או נועה דיאמונד
(מ"ר 54665) ו/או בנימין אחסתרובה (מ"ר 58088) ו/או טל
שטיינר (מ"ר 62448) ו/או עביר גובראן-דכוור (מ"ר 44346)
מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרות

- נ ג ד -

1. **המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית**
2. **מתאם פעולות הממשלה בשטחים**
ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים
טל: 02-6466590; פקס: 02-6467011

המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי, המופנה אל המשיבים והמורה להם לבוא וליתן טעם, מדוע לא יתירו את מעברן של העותרות 1-3 מרצועת עזה אל הגדה המערבית, על מנת שתוכלנה לערוך שם את חתונתה של העותרת 1, ואת חזרתן עם תום הביקור לרצועה.

בקשה לקביעת דיון דחוף

בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע מועד לדיון דחוף בעתירה. העותרת 1 חתמה על חוזה נישואין עם בעלה, ובני הזוג קבעו את טקס חתונתם ליום 18.3.2014. על העותרת 1 להגיע לגדה המערבית מוקדם ככל האפשר. ביום 24.2.2014 מסרו המשיבים, כי החליטו לסרב לבקשת העותרות להיכנס לגדה המערבית.

על מנת שהעותרות תוכלנה להגיע להכנות לחתונה במועד, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע מועד לדיון דחוף בעתירה, עד ליום 11.3.2014.

התשתית העובדתית

בְּיָרַח אָדָם מוֹל הַיָּם מִפְּנֵה דָמָד.

בְּיָרַח אָדָם מוֹל הַיָּם דָּמִי וְדָמָד.

וְגֵלִים בְּדָכִים, זֹעֲקִים בְּבָכִים

אֶת שְׂמֵד, אֶת שְׂמֵד, אֶת שְׂמֵד

בּוֹאֵי פְּלָה.

(מתוך "הוא", לאה גולדברג).

הצדדים

1. העותרת 1 (להלן: **העותרת**), היא פלסטינית, ילידת 1991, המתגוררת ברצועת עזה.
2. העותרת הכירה את מר _____, ת"ז _____, שהינו קרוב משפחה המתגורר בבית לחם, דרך קרובי משפחה נוספים. הקשר בין העותרת למר מזהר נשמר בטלפון ובאינטרנט, וביום 13.5.2013 חתמו על חוזה נישואין. בני הזוג קבעו את טקס חתונתם ליום 18.3.2014. החתונה תתקיים בבית לחם שבגדה המערבית.
העתק חוזה הנישואין מצורף ומסומן ע/1.
- העתק ההזמנה לחתונה ליום 18.3.2014 מצורף ומסומן ע/2.
3. העותרות 2-3 (להלן יחד עם העותרת: **העותרות**), הן אמה ואחותה של העותרת בהתאמה, המתגוררות ברצועת עזה. מטבע הדברים, האם והאחות מעוניינות לעמוד לצד העותרת בחתונתה, ללוותה לטקס נישואיה ולשמוח בשמחתה.
4. העותרת 4 (להלן: **המוקד להגנת הפרט או המוקד**) היא עמותה הפועלת לקידום זכויות האדם בשטחים הכבושים.
5. המשיב 1 הוא המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית, מטעם מדינת ישראל, המחזיקה בגדה המערבית תחת כיבוש צבאי מזה למעלה מארבעים ושש שנה. המשיב הוא בעל הסמכות להתיר את מעברם של פלסטינים אל הגדה וממנה.
6. המשיב 2, מתאם פעולות הממשלה בשטחים, הוא האחראי על יישום מדיניות ישראל בגדה המערבית וברצועת עזה, וממונה, בין היתר, על מנהלת התיאום והקישור לרצועת עזה.

מיצוי הליכים

7. ביום 22.1.2014 הגישו העותרות למשיבים, באמצעות הוועדה האזרחית הפלסטינית, בקשה לעבור לגדה המערבית דרך ישראל על מנת להשתתף בחתונת העותרת.
8. ביום 9.2.2014 פנה המוקד להגנת הפרט למוקד ההומניטארי במת"ק עזה, וביקש כי היתר המעבר יונפק לעותרות לקראת מועד החתונה.
העתק פניית המוקד למשיבים מיום 9.2.2014 מצורף ומסומן ע/3.

9. כשבוע עבר ותשובה - אין, ולכן פנה המוקד בשנית למוקד ההומניטארי במת"ק עזה, וביקש כי היתר המעבר יונפק לעותרות בדחיפות.
- העתק פניית המוקד למשיבים מיום 16.2.2014 מצורף ומסומן ע/4.
10. ביום 17.2.2014 התקבלה תשובה מטעם המשיבים, בה הם מודיעים כי הבקשה התקבלה ונמצאת בטיפול.
- העתק תשובת המשיבים מיום 17.2.2014 מצורף ומסומן ע/5.
11. ביום 23.2.2014 פנה המוקד בשלישית למוקד ההומניטארי במת"ק עזה, וביקש כי היתר המעבר יונפק לעותרות לכל המאוחר עד ליום 2.3.2014, אחרת תישקל פנייה לערכאות.
- העתק פניית המוקד למשיבים מיום 23.2.2014 מצורף ומסומן ע/6.
12. ביום 25.2.2014 התקבלה תשובה נוספת מטעם המשיבים, שהתאריך הנקוב בה הוא 24.2.2014, בה הם מודיעים כי בקשתן של העותרות למעבר מרצועת עזה לגדה המערבית, על מנת להשתתף בחתונתה של העותרת, סורבה "עקב אי עמידה בקריטריונים".
- העתק תשובת המשיבים מיום 24.2.2014 מצורף ומסומן ע/7.
13. יצוין, כי תשובה זו של המשיבים תמוהה ומפתיעה כאחד, הרי אחד הקריטריונים למתן היתר מעבר מרצועת עזה לגדה המערבית הינו השתתפות בחתונה של קרוב משפחה מקירבה ראשונה.
- העתק הודעת מתאם פעולות הממשלה בשטחים לעניין "מדיניות תנועת אנשים בין מדינת ישראל לרצועת עזה" מיום 5.5.2011, מצורף ומסומן ע/8.
14. ביום 26.2.2014 פנה נציג המוקד לקפ"ץ מת"ק עזה, וניסה לברר את סיבת הסירוב, שהרי ברור כי הבקשה עומדת בקריטריונים. הקפ"ץ מסר כי המשיבים עומדים על הסירוב וכי הבקשה סורבה "עקב חשד להשתקעותה של העותרת בגדה המערבית".
15. בנסיבות אלה, לא נותר לעותרות אלא לפנות לבית המשפט.

הטיעון המשפטי

16. כידוע, ביום כ"ט בנובמבר 2012 החליטה העצרת הכללית של האו"ם להעניק לפלסטין מעמד של מדינה משקיפה שאינה חברה באו"ם (החלטה מס' A/RES/67/19). ברור כי גם לאחר החלטת העצרת הכללית, ממשיך המפקד הצבאי לשאת בכל החובות החלות עליו על פי המשפט הבינלאומי, ככוח כובש המחזיק בשטח.

א. הפגיעה בזכויות העותרים

(i) הזכות לחיי משפחה

17. הזכות לחיי משפחה הינה זכות מוכרת ומוגנת במשפט הבינלאומי ההומניטארי ובמשפט זכויות האדם הבינלאומי.

סעיף 16 להכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות אדם, 1948, קובע:

Men and women of full age, without any limitation due to race, nationality or religion, have the right to marry and to found a family.

[...]

The family is the natural and fundamental group unit of society and is entitled to protection by society and the State.

ראו גם:

סעיף 46 לתקנות האג;

סעיף 27 לאמנת גינבה הרביעית;

סעיף 10 לאמנה בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות, 1966;

סעיפים 17 ו-23 לאמנה בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות, 1966;

סעיף 12 וסעיף 16(3) להכרזה האוניברסלית בדבר זכויות האדם, 1948;

סעיף 12 לאמנה האירופית בדבר זכויות האדם;

בג"ץ 3648/97 סטמקה ואח' נ' שר הפנים, פ"ד נג(2) 728, 787.

18. הזכות לחיי משפחה הועלתה על נס בפסיקתו של בית משפט נכבד זה כזכות אדם מרכזית ומהותית.

הזכות למשפחה הינה אחד היסודות המרכזיים של הקיום האנושי. היא נגזרת מההגנה על כבוד האדם, מן הזכות לפרטיות, ומן ההגשמה של עקרון האוטונומיה של רצון הפרט, המצויה בגרעינו המהותי של מושג כבוד האדם. המשפחה וההורות הם מימושו של היצר הטבעי להמשכיות הדורות ולהגשמתו העצמית של הפרט בחברה.

[...]

במידרג זכויות האדם החוקתיות, לאחר ההגנה על הזכות לחיים ולשלמות הגוף, באה ההגנה החוקתית על הזכות להורות ולמשפחה. הזכות לשלמות הגוף נועדה להגן על החיים; הזכות למשפחה היא הנותנת משמעות וטעם לחיים...

זכות זו ניצבת, איפוא, במדרגה נעלה במידרג זכויות האדם החוקתיות. היא קודמת בחשיבותה לזכות הקניין, לחופש העיסוק, ואף לצינעת הפרט. היא משקפת את תמצית הווייתו של האדם, ואת התגלמות הגשמת עצמיותו.

(בג"ץ 2245/06 דוברין נ' שרות בתי הסוהר תק-על 2006(2), 3564, עמ' 3569).

19. בפרשת **עדאלה** נקבע באופן חד משמעי כי זכותו של אדם לבחור את בן הזוג שעימו הוא חפץ להקים משפחה, וזכותו לבחור את מיקומו של התא המשפחתי, הינן זכויות חוקתיות ויסודיות הנוגעות לשורש מהותו של האדם. כדברי השופט לוי:

זכותו היסודית של אדם להינשא לבחירת לבו על-פי רצונו והשקפתו, וזכותו כי יינתן לו ולבני משפחתו לקיים את חייהם בצוותא אף מבחינת מיקומו הגיאוגרפי של התא המשפחתי, אותו הם בחרו לעצמם.

(פרשת **עדאלה**, סעיף 7 לפסק דינו של השופט לוי).

20. לצד זכותה של העותרת לערוך את טקס כלולותיה, עומדת זכותן של העותרות 2-3 לעמוד לצדה ולהשתתף בשמחה המשפחתית.

הציפייה של כל אדם לקחת חלק באירועים בעלי משמעות מיוחדת בחייהם ובמותם של קרובי משפחתו היא טבעית, ומובנת מאליה. ההשתתפות באירועי שמחה כבאירועי אבל של בני משפחה קרובים היא חלק ממימוש הציפייה של האדם לחיי משפחה, בין בהיקפה הגרעיני, ובין בהיקפה הרחב. ציפייה זו נקשרת גם לאמונה ולמנהגי הדת.

(רע"ב 844/07 - בנימין רביזדה נ' שירות בתי הסוהר, תק-על 2007(1), 1161 (2007)).

(ii) חופש התנועה

21. לכל אדם נתונה הזכות לנוע בתוך ארצו באופן חופשי. הזכות לחופש התנועה היא הביטוי המרכזי לאוטונומיה של האדם, לבחירתו החופשית ולמימוש יכולותיו וזכויותיו. הזכות לחופש התנועה נמנית עם הנורמות של המשפט הבינלאומי המנהגי.

ראו:

בג"ץ 6358/05 ואנונו נ' אלוף פיקוד העורף, תק-על 2006(1) 320, פסקה 10 ;
 בג"ץ 1890/03 עיריית בית לחם ו-21 אח' נ' מדינת ישראל, תק-על 2005(1) 1114, פסקה 15 ;
 בג"ץ 3914/92 לב נ' בית הדין הרבני האזורי, תק-על 94(1) 1139, 1147.

22. הזכות לחופש התנועה היא המנוע שמניע את מארג זכויותיו של האדם. המנוע שמאפשר לאדם לממש את האוטונומיה שלו, את בחירותיו. כאשר מגבילים את חופש התנועה נפגע אותו "מנוע" וכתוצאה מכך חלק מהאפשרויות והזכויות של אדם חדלות מלהתקיים. כבודו כאדם נפגע. מכאן החשיבות הרבה המיוחסת לזכות לחופש התנועה.

23. כאשר מגבילים אדם מלנוע בתוך שטח המדינה או הישות בה הוא מתגורר, פוגעים בחייו החברתיים, פוגעים בחייו התרבותיים ובזכויות האדם שלו, פוגעים בחופש הבחירה שלו. אותו אדם מוגבל בשאלות המהותיות ביותר של חייו: היכן יתגורר, עם מי יחלוק את חייו, היכן ילמדו ילדיו, איפה יקבל טיפול רפואי, מי יהיו חבריו, היכן יעבוד, במה יעסוק והיכן יתפלל.

24. הזכות לחופש התנועה מעוגנת גם בדין ההומניטארי הבינלאומי. אמנת ג'נבה הרביעית מקבעת את חופש התנועה כזכות יסוד של מוגנים, בין בשטח כבוש ובין בשטח מדינת אויב. סעיף 27 לאמנה קובע כי מוגנים יהיו זכאים בכל הנסיבות ליחס של דרך ארץ לכבודם.

25. חשוב לציין גם את סעיפים 41-43 (החלים בשטח מדינה המעורבת בקונפליקט) ו-78 (החל באזור כבוש). סעיפים אלו עוסקים בהגבלת חירות, על ידי מעצר או תיחום מקום המגורים. האמצעים הם דווקניים והשימוש בהם הוא דווקני. בא ללמדך, כי חופש התנועה של המוגנים בכל שאר הנסיבות היה חשוב מאוד למדינות החברות. רק במקום בו יש, ככלל, חובה לכבד את חופש התנועה, יש צורך לקבוע כללים מפורשים ודווקניים להגבלתו:

סעיף 78 לאמנת ג'נבה הרביעית מהווה הן מקור להגנה על זכותו של הנעבר והן מקור לאפשרות הפגיעה בזכות זו. דבר זה בא לידי ביטוי, בין השאר, בהוראת סעיף 78 לאמנת ג'נבה הרביעית עצמה, הקובעת כי האמצעים הנקבעים על ידה הם האמצעים שהמעצמה הכובשת (כלומר, המפקד הצבאי) רשאית "לכל היותר" (at most) לבצע.

(בג"ץ 7015/02 עגורני נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, תק-על 2002(3), 1021, עמ' 1027).

26. משפט זכויות האדם הבינלאומי אף הוא מקור מחייב המעגן את חופש התנועה כזכות אדם בסיסית. כך קובע סעיף 12(א) לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ופוליטיות, אשר ישראל חתמה עליה ואשררה אותה:

אדם הנמצא כחוק בתוך שטחה של מדינה זכותו, בתוך שטח זה, לנוע ולבחור את מקום מגוריו באורח חופשי.

27. סעיף 12 הנ"ל הוא מקור מחייב. כמקור לפרשנות ראו גם סעיף 13 להכרזה האוניברסאלית על זכויות האדם וסעיף 2 לפרוטוקול הרביעי מ-1963 לאמנה האירופית בדבר זכויות אדם.

ב. המעבר מרצועת עזה לגדה המערבית

28. רצועת עזה והגדה המערבית הן יחידה משפטית אחת. הדבר מעוגן בחקיקה הצבאית: מנשר בדבר יישום הסכם הביניים (יהודה והשומרון), (מס' 7), התשנ"ו-1995, עיגן את הסכם הביניים בין ישראל לאש"ף ("הסכם אוסלוי"), אשר קובע – כעקרון יסוד – כי הגדה והרצועה מהוות שני חלקים של יחידה טריטוריאלית אחת. הדבר אף עוגן בפסק דינו של בית משפט נכבד זה (בג"ץ 7015/02 עג'ורי נ' מפקד כוחות צה"ל, פ"ד נו(6) 352).

גם שינויים שחלו בהיקף השליטה של ישראל על רצועת עזה עקב יישום "תכנית ההתנתקות", לא פגמו בהכרה זו. אכן, מדובר בשתי שאלות שונות – שאלת היקף חובות המשיבים כלפי אוכלוסייה אזרחית, ושאלת היותן של יחידות גיאוגרפיות אלה חלק מישות מדינית אחת (ואכן, מוכרים מקרים אחרים בהיסטוריה, בהם אפילו כשחולק שטחה של מדינה אחת תחת כובשים שונים, שהדבר לא השפיע על היותה מדינה אחת).

29. היקף השליטה הישראלית על רצועת עזה והגדה הוא שמחייב את העותרים באישור המשיבים. מכך, שלמשיבים יש חובות של ממש כלפי העותרת. חובות אלו הוכרו בפסיקת בית משפט זה, ונקבע כי לישראל חובות מיוחדות החלות על תושבי רצועת עזה. כפי שפסק בית משפט זה:

בנסיבות שנוצרו, החובות העיקריות המוטלות על מדינת ישראל ביחס לתושבי רצועת עזה נובעות ממצב הלחימה השורר בינה לבין ארגון החמאס השולט ברצועת עזה; חובות אלה נובעות גם ממידת שליטתה של מדינת ישראל במעברי הגבול שבינה לבין רצועת עזה; וכן מהמצב שנוצר בין מדינת ישראל לבין שטח רצועת עזה לאחר שנות השלטון הצבאי הישראלי באזור, אשר בעקבותיו נוצרה לעת הזו תלות כמעט מוחלטת של רצועת עזה באספקת החשמל מישראל.

(בג"ץ 9132/07 אלבסיוני נ' ראש הממשלה, 30.1.08, סי' 12 לפסק הדין).

30. כאמור, שליטת המשיבים באפשרות המעבר בין רצועת עזה לגדה המערבית גוררת מאליה חובות כלפי העותרת. כך הוכר בפסיקת בית משפט זה. המעבר בישראל מהגדה לרצועה הוא הדרך היחידה העומדת בפני העותרים למימוש זכותם לחיי משפחה ולחופש תנועה.

31. ודוק: העותרת ובנה אינם מבקשים לשהות בישראל, אלא אך לעבור דרכה, בשל כורח הנסיבות שכפו עליהם המשיבים.

32. יצוין כי **זכות המעבר (The Right of Transfer/Transit)** מוכרת במשפט הבינלאומי ושונה באופן מהותי מזכות הכניסה.

33. כבר בתנ"ך ניתן למצוא את הגישה, לפיה זכאים אנשים לבוא למדינה בדרישה הלגיטימית למעבר דרכה:

אעברה בארצך, לא ניטה בשדה ובכרם, לא נשתה מי באר, בדרך המלך נלך עד אשר נעבור גבולך (במדבר, כא 21).

הסירוב לתביעה זו נתפס שם כשרירות לב ואף כמצדיק מלחמה.

34. המשפט הבינלאומי מכיר בקיומה של **זכות מעבר (right of transfer) שיש בה משום הגבלה על עיקרון הריבונות**. מדינה מחויבת לאפשר מעבר בתחומה לנתינים זרים המבקשים להגיע

למדינה אחרת. זכות המעבר מתקיימת כשהמעבר נחוץ (גם אם קיימות חלופות), וכשאינן בו כדי לפגוע במדינה הנעברת. המעבר יכול שיהיה בתנאים שמטרתם להגן על אינטרסים לגיטימיים של המדינה הנעברת.

35. המלומד אופרטי מציין בספרו כי :

Jurists over the past six decades have definitely favored the view that States whose economic life and development depend on transit can legitimately claim it.

(K. Uprety, *The Transit Regime for Landlocked States: International Law and Development Perspectives* (The World Bank, 2006), p. 29).

36. כאשר מדובר במובלעת, זכות המעבר היא בעלת תוקף מנהגי ונובעת באופן טבעי מעצם קיומה של המובלעת. המלומד פאראן מבסס זאת, בין השאר, על העיקרון המשפטי לפיו חזקה על המעניק משהו, כי העניק גם את הדבר שבלעדיו ההעניקה היא חסרת ערך (*cuicunque aliquis auid concedit concedere videtur et id sine quo res ipsa non potuit*).

כדבריו של פאראן :

The law would not recognize the right of state A to a detached piece of its territory enclaved in state B's unless it was possible for state A to use that right. The existence of a right implies its exercise: without a right of free communication the rights of a state to its exclaves would be incapable of exercise and therefore nugatory. Hence there is no need for an express treaty between the two states concerned to give such a right: it is implicit in the very existence of the enclave. If a treaty is made, it may well regulate the exercise of this international way of necessity: but in its absence the right of way will still exist, for the necessity is still in being.

(d'Olivier Farran, C., *International Enclaves and the Question of State Servitudes, The International and Comparative Law Quarterly*, Vol.4, No. 2. (Apr. 1955) 294, pp. 304).

37. זכות המעבר קיימת גם במקום שאין יחסי קירבה. מקרים קלאסיים, שעל הרקע שלהם התפתח עקרון זכות המעבר, הם המקרים של מדינות ללא גישה לים (כגון שווייץ או מדינות הקווקז), מובלעות המוקפות במדינה אחרת (כגון מערב ברלין עובר לאיחוד גרמניה ומובלעת הר הצופים בשנים 1967-1948) ומדינות מפוצלות מבחינה גיאוגרפית (כמו השטחים הפלסטיניים).

38. במאמרו המקיף של המלומד לאוטרפאכט על זכות המעבר, הוא מתאר אותה באופן הבא :

On that view, there exists in customary international law a right to free or innocent passage for purposes of trade, travel and commerce over the territory of all States – a right which derives from the fact of the existence of international community and which is a direct consequence of the interdependence of States.

(E. Lauterpacht, *Freedom of Transit in International Law, Transactions of the Grotius Society*, Vol. 44 (1958), pp. 313-356, p. 320).

את האופי המנהגי של זכות המעבר מבסס לאוטופראכט על כתבי מלומדים מגרוטיוס ועד ימינו, כמו גם על הפרקטיקה של המדינות. הוא מוכיח שעקרון היסוד של חופש המעבר חוזר בצורה אחידה באינספור אמנות דו-צדדיות ורב-צדדיות (האמנות המוקדמות ביותר שהוא מזכיר הן מהמאה האחת-עשרה), שהסדירו את היישום הקונקרטי שלו בהקשרים שונים: במעבר בנהרות ונתיבי מים או במעבר קרקעי בשטחיהן של מדינות שונות. הוא מראה כיצד אותו היגיון יושם בנוגע לנתיבים ימיים.

בין האמנות המודרניות והרחבות יותר מבחינת מספר הצדדים להן, ניתן להזכיר את האמנה בדבר הים הפתוח (1958) (סעיף 3, בדבר זכות גישה לים של מדינות ללא חוף ים); האמנה בדבר הים הטריטוריאלי והאזור הסמוך (1958) (סעיפים 14-24 בדבר מעבר תמים במים טריטוריאליים); אמנת האו"ם על המשפט הימי (1982) (סעיף 125 על זכות הגישה לים וחופש המעבר) והסכם GATT (סעיף V בדבר זכות המעבר).

39. זכות המעבר מותנית, כאמור, בהיעדר פגיעה במדינה הנעברת. לצורך זה יכולה הזכות להיות מותנית בתשלומים על הוצאות הכרוכות בעצם המעבר; בדרישות כגון הסגר למניעת הפצת מחלות, וכיוצא באלו. באשר לשיקולי ביטחון, כותב לאוטופראכט:

In terms of the problem of transit, there is room for the view that States are not entitled arbitrarily to determine that the enjoyment of a right of transit is excluded by considerations of security. What they may do is, by reference to the factor of security, to indicate one route of transit in preference to another or, possibly, to allow the use of the route subject only to certain conditions. But it must be doubted whether the discretion of the State stretches beyond this.

(שם, עמ' 340).

40. גישה זו משתקפת באמנות שעייגנו בנסיבות קונקרטיות את העיקרון הכללי של זכות המעבר. זכות המעבר אינה חדלה מלהתקיים בעת חירום, ואף לא בעת מלחמה, אולם ניתן להגביל אותה בהתאם לנסיבות. ההגבלה צריכה להיות מינימאלית ככל הניתן – הן מבחינת היקפה והן מבחינת משכה.

41. ניתן לראות כי היקפה של זכות המעבר רחב מהיקפה של זכות הכניסה לשם שהייה, ועל כן נדרשים נימוקים בעלי משקל רב יותר בכדי לפגוע בה.

סיכום של דברים

42. העותרת מבקשת לעבור מרצועת עזה לגדה המערבית, על מנת לקיים את טקס כלולותיה, עם אמה ואחותה לצידה.

43. בסירובם להתיר את יציאתן, פוגעים המשיבים פגיעה קשה בזכותן של העותרות לחיי משפחה, זכות יסוד חוקתית העומדת להן.

עתירה זו נתמכת בתצהיר שנחתם בפני עו"ד ברצועת עזה ונשלח לח"מ בפקס, בתיאום טלפוני. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל תצהיר זה, ואת ייפוי הכוח שאף הוא התקבל בפקס, בהתחשב בקשיים האובייקטיביים בנוגע למפגש בין העותרות לבין באי כוחן.

לאור כל האמור, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי כמבוקש, ולאחר שמיעת תשובת המשיבים, להפכו לצו מוחלט. כמו כן מתבקש בית המשפט להשית על המשיבים את הוצאות העותרות ושכ"ט עו"ד.

6 במרץ, 2014

בילאל סביחאת, עו"ד
ב"כ העותרות

[ת.ש. 72182]